

Bestuursdienst

Directie BST/S&O/Eekma

Onderwerp Bezuinigingspakket 2011-2014

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Wij zijn met het openbaar
vervoer bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over
vertrektijden krijgt u via
0900-92 92

Telefoon 050 367 76 20

Bijlage(n) diversen

Ons kenmerk BD 10.2427351

In uw antwoord graag datum
en kenmerk vermelden.

Datum **18 OKT 2010** Uw brief van

Uw kenmerk

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.
groningen.nl

Website
www.groningen.nl

Geachte mevrouw/heer,

Hierbij ontvangt u het definitieve bezuinigingspakket 2011-2014. Deze voorstellen ontvangt u tegelijkertijd met onze begrotingsvoorstellen.

Op 3 juni 2010 heeft u het concept bezuinigingspakket ontvangen en besproken tijdens uw voorjaarsdebat. Uw raad heeft daarin per motie gevraagd om een rapportage in het najaar, waarin de effecten van de voorgestelde maatregelen verder zijn uitgewerkt. Daarom hebben wij in het bijgesloten raadsvoorstel de toelichtingen van de maatregelen aangevuld, voor zover er nadere uitwerkingen hebben plaatsgevonden, en indien mogelijk voorzien van een beschrijving van de effecten. Verder informeren we u over de ingekomen schriftelijke reacties van ondernemingsraden en bedrijven en instellingen uit de stad. Het nu voorliggende bezuinigingspakket is ten opzichte van het concept slechts op een aantal punten aangepast.

In onze aanbiedingsbrief bij de begroting gaan we in op onze actuele financiële positie. Daarin geven we aan dat in de periode 2012 tot en met 2014, bovenop het nu voorliggende bezuinigingspakket, aanvullende bezuinigingen nodig zijn. Deels voor het financieren van onze ambities, deels om aanvullende bezuinigingen van het Rijk op te vangen. Dit aanvullende pakket zullen we bij de voorjaarsbrief aan uw raad presenteren.

Inspraakreacties.

We hebben van de Centrale Ondernemingsraad (COR) en vier ondernemingsraden (Milieudienst, RO/EZ, Bestuursdienst en de DIA) reacties ontvangen op de voorgenomen maatregelen.

Over het algemeen vinden de ondernemingsraden het lastig om in dit stadium te reageren, omdat een aantal bezuinigingsvoorstellen nog verder moet worden uitgewerkt op financiële en personele consequenties. De ondernemingsraden staan positief tegenover het feit dat het college de bezuinigingen ook wil benutten om een kwaliteitsslag binnen de gemeentelijke organisatie te realiseren om een nog betere dienstverlening te bereiken. Ten aanzien van de wijze waarop heeft een aantal OR-en hun bedenkingen geuit.

In de afgelopen periode hebben we in het georganiseerd overleg met de vakbonden (GO) gesproken over de mogelijke personele effecten van de bezuinigingsmaatregelen. Het GO heeft instemmingsrecht op voorstellen met algemene rechtspositionele effecten. We hebben nog geen formele reactie ontvangen van het GO, maar zullen bij de nadere de uitwerking van de afzonderlijke maatregelen het GO nauw betrekken.

Daarnaast hebben we van een aantal externe partijen schriftelijke reacties ontvangen. In het raadsvoorstel gaan we hier nader op in.

Het bezuinigingspakket.

Het voorliggende bezuinigingspakket bestaat uit vier onderdelen:

- 1) Bezuinigingen op en in de eigen organisatie.
- 2) Bezuinigingen op de voorzieningen in de stad.
- 3) Financieel-technische maatregelen.
- 4) Verhoging van de gemeentelijke inkomsten.

1) Bezuinigingen op en in de eigen organisatie.

De noodzaak tot bezuinigen dwingt ons nadrukkelijk te kijken naar de eigen organisatie. We grijpen deze gelegenheid aan om niet alleen te onderzoeken wat efficiënter kan, maar vooral ook hoe het beter kan. Beter voor de burgers (kwaliteit van dienstverlening) en beter voor de medewerkers (ontwikkelingsgericht personeelsbeleid).

In totaal denken we voor circa 19,5 miljoen euro te kunnen bezuinigen op de eigen organisatie. Dit bedrag is de optelling van:

• Concentreren of samenvoegen van gemeentelijke functies	7,1
• Efficiencymaatregelen	
- - voor interne gemeentelijke werkprocessen	3,4
- - voor werkprocessen waarvan externe partijen onderdeel uitmaken	0,7
• Verbeteren bedrijfsvoering en versobering personele voorzieningen	7,1
• Besparen op/door dienstverlening extern	1,2

Concentreren of samenvoegen van gemeentelijke functies.

Om efficiënter en integraler te werken, willen we het huidige dienstenmodel veranderen naar een meer op de burger gerichte organisatievorm. Zo willen we de

ondersteunende functies op het gebied van bedrijfsvoering concentreren. Daarnaast gaan we de verschillende taken op het gebied van zorg, maatschappelijke ontwikkeling, beheer openbare ruimte en wijkgericht werken (elk afzonderlijk) onder één aansturing brengen.

We vinden dat dienstverlening het uitgangspunt vormt voor deze organisatie-ontwikkeling en de benodigde cultuurverandering. We hebben een externe projectleider de opdracht gegeven op basis hiervan voor 1 januari een plan van aanpak op te stellen. Het gaat om dienstverlening in de brede zin van het woord: aan de Stadjes, het bestuur, de samenwerkingspartners, maar ook in de organisatie. De vernieuwde dienstverlening is op de klant gericht, efficiënt en vindt plaats vanuit het geheel, waarbij integraal werken een vanzelfsprekendheid is. De focus ligt hierbij op de primaire processen: waar kan er winst geboekt worden en kunnen dingen sneller, slimmer en optimaal? De ambitie is om in november met betrekking tot de bestuurlijke dienstverlening een aantal *quick wins* te presenteren en concernbreed in te voeren. Deze kunnen betrekking hebben op de logistiek van het bestuurlijk besluitvormingsproces – minder centrale momenten achteraf, maar meer sturing aan de voorkant – maar ook op de omvang en leesbaarheid van de stukken.

Efficiencymaatregelen (intern en extern).

Naast het concentreren of samenvoegen van activiteiten kunnen we ook veel van de bestaande werkprocessen efficiënter uitvoeren. Zonder dat dit het voorzieningen-niveau van de stad raakt, verwachten we circa 3,4 miljoen euro te kunnen besparen. Ook kunnen we een aantal taken die we samen met externe partners doen, goedkoper uitvoeren. Dat levert circa 0,7 miljoen euro op.

Bedrijfsvoering en personele voorzieningen.

We kunnen besparen op de inkoop van goederen en diensten. Ook vinden we het passend om in tijden van bezuinigingen minder uit te geven aan "tertiaire" arbeidsvoorwaarden, zoals bijvoorbeeld afdelingsuitjes, fitness en kantines. Opgeteld leveren deze maatregelen 7,1 miljoen euro op.

Besparen op/door dienstverlening extern.

Deze rubriek bevat o.a. een aantal besparingen op diensten door derden en op diensten die we gezamenlijk met andere partijen verrichten (Brandweer en GGD) en die we efficiënter willen doen. We kunnen zo 1,2 miljoen euro besparen.

2) Bezuinigingen op de voorzieningen in de stad.

In totaal bezuinigen we 6,1 miljoen euro op voorzieningen. Bij onze keuzes is het uitgangspunt dat we de voorzieningen voor de Stadjes, die het echt nodig hebben, op peil houden. Waar we op voorzieningen bezuinigen, doen we dat meestal door ze soberder uit te voeren of ze alleen nog bestemd te laten zijn voor de mensen die tot de doelgroep behoren. Voor enkele voorzieningen schrappen we de subsidie volledig.

Eén daarvan is het schoolzwemmen. Wij zien dat de meeste kinderen buiten school zwemdiploma's halen. Schoolzwemmen is daarvoor niet meer nodig. Voor kinderen voor wie zwemles hierdoor in gevaar komt, creëren we een alternatieve voorziening.

3) Financieel/technische maatregelen.

Het financieel technische pakket bevat circa 10,6 miljoen euro aan maatregelen. Het grootste deel hiervan (circa 3,4 miljoen) betreft het verlengen van afschrijvings-termijnen voor apparatuur en gebouwen en het inboeken van een reële restwaarde voor gebouwen.

Ten tweede noemen we hier het ISV (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing). Op dit budget was jaarlijks sprake van vrijval. Het is daarom ons voornemen om, in deze collegeperiode, jaarlijks 2,5 miljoen euro van het ISV-budget incidenteel te bestemmen voor fysieke projecten, waarmee we gemeentelijk geld vrij spelen.

4) Verhoging van de gemeentelijke inkomsten.

Om onze ambities uit te kunnen voeren, is het ook noodzakelijk de eigen inkomsten te verhogen.

Het vorige college kwam tot de conclusie dat een verhoging van de OZB-opbrengst met 5 miljoen euro aanvaardbaar zou zijn. We kiezen er voor om de verhoging te beperken tot 4 miljoen euro, omdat we ook rekening willen houden met mogelijke rijksbezuinigingen die de burgers en bedrijven raken.

De efficiencymaatregelen binnen de eigen organisatie leiden tot lagere tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolrechten.

In 2011 willen we de OZB-opbrengst met 4 miljoen euro verhogen. Hiertegenover staat dat we andere tarieven zoals de afvalstoffenheffing kunnen verlagen. Gezamenlijk leidt dit tot een beperkte overall lastenstijging. De gemiddelde jaarlijkse woonlasten per inwoner zullen hierdoor in de periode 2011-2014 ook gering stijgen. Op dit moment actualiseren we de berekening die hieraan ten grondslag ligt. In december leggen wij uw raad de tarievennota voor, met daarin de nieuwe berekening.

Daarnaast maken we onze dienstverlening meer kostendekkend. Dit levert in totaal circa 2 miljoen euro op.

Formatiereductie.

In het bijgevoegde raadsvoorstel, geven we per maatregel een indicatie van de formatiereductie. Deze tellen nu op tot circa 85 fte. Een aantal maatregelen moet nog verder worden uitgewerkt voordat we een indicatie kunnen geven van de formatiereductie. We schatten voorsnog de totale formatiereductie tussen de 100 en 150 fte's.

Ons uitgangspunt is de formatiereductie te realiseren zonder gedwongen ontslagen. Wij verwachten dat een deel van de beoogde reductie gerealiseerd kan worden door natuurlijk verloop; de komende jaren zullen veel "babyboomers" met pensioen gaan. Maar er zullen ook medewerkers zijn voor wie we ander werk moeten vinden.

Modernisering personeelsbeleid.

We willen de veranderingen in de organisatie aangrijpen om ons personeelsbeleid te moderniseren. We willen werk maken van goed werkgeverschap voor ons huidige en toekomstig personeel. Dat doen we door:

- "Binden en boeien" van zittende en nieuwe medewerkers, door het faciliteren van de ontwikkeling van medewerkers.
- Bevorderen van mobiliteit.
- Een nieuw sociaal convenant met de vakorganisaties sluiten over modern werkgeverschap, waarbij het bieden van werkzekerheid, carrièreperspectief en een goede balans tussen werk en privé verankerd wordt.
- Blijvend beschikbaar zijn als opdrachtgever voor stages en werk/leerplekken.
- De komende periode als grote werkgever bijdragen aan het imago van Groningen als stad waar werk is voor jong talent.

Voorgestelde wijzigingen in het pakket.

Piofach.

Er is een overlap geconstateerd tussen de maatregelen 9.1: verminderen aantal kantoor werkplekken (150 duizend euro) en 9.4: vermindering aantal werkplekken /CIO (100 duizend euro). Daarom hebben we de maatregel 9.4 geschrapt en de taakstelling voor Piofach-maatregelen (3.1 bedrijfsvoering) met 100 duizend euro verhoogd.

Vermindering aantal kantoorwerkplekken.

De dichtheid van kantoorwerkplekken (pc's en laptops) is in onze gemeente relatief hoog (4000 werkplekken op 3000 medewerkers). Het vorige bezuinigingspakket bevatte een voorstel om het aantal werkstations met 500 te verminderen. We stellen voor dit op te hogen omdat we de invoering van het *nieuwe werken* gaan onderzoeken. We schatten vooralsnog in dat we daarmee 500 werkstations extra kunnen schrappen. In totaal komt deze maatregel dan op 300 duizend euro.

Overdracht vastgoed management aan corporaties (160 duizend euro, 2,0 fte).

Het oorspronkelijke bezuinigingsvoorstel hield in dat we het beheer en onderhoud van het maatschappelijk vastgoed wilden overdragen aan corporaties. Ondertussen hebben we organisatiebreed gekeken naar vastgoedmanagement.

We hebben voorstellen gemaakt voor de toekomstige organisatie van het vastgoedmanagement (kern, strategisch en maatschappelijk vastgoed). We willen daar dit voorstel bij betrekken.

Verlaging budget stadsdeelprogramma (500 duizend euro).

We stellen een technische aanpassing voor. In het bezuinigingspakket zit een voorstel om het stadsdeelbudget met 500 duizend euro te verminderen, 250 duizend euro in 2011 en 500 duizend euro vanaf 2012. Het stadsdeelbudget wordt gefinancierd uit het ISV. Om deze maatregel te incasseren als bezuiniging is het noodzakelijk dat het rijksgeld wordt gebruikt om te ruilen met al beschikbaar gesteld nieuw beleidsgeld voor fysieke projecten. Datzelfde geldt ook voor het bezuinigingsvoorstel afroming ISV-middelen (2,5 miljoen euro). Dit betekent feitelijk dat het ISV gekort wordt met 3 miljoen euro. We stellen daarom voor om het voorstel verlagen stadsdeelbudget samen te voegen met de afroming ISV-middelen en dit voorstel op 3 miljoen euro te zetten. Binnen de verdeling van het ISV blijft de voorgestelde korting op het stadsdeelbudget bestaan.

Uitvoeringsrisico's.

De bezuinigingsvoorstellen werken we de komende tijd verder uit. Daarbij kunnen zich complicaties, realisatie- en overlappingsrisico's en overlappingsrisico's voordoen. We zullen de voortgang in de uitwerkingen volgen en waarnodig bijsturingvoorstellen voorbereiden. Wij stellen voor vanaf 2011 voor uw raad tweemaal per jaar een Voortgangsrapportage bezuinigingen aan te bieden. In dit stadium willen we u al over een aantal risico's informeren.

Iederz.

Eén van de bezuinigingsvoorstellen is de concernbijdrage aan de DSW (Iederz) gefaseerd met 700 duizend euro te verlagen in 2013 en 2014. Er zijn echter grote onzekerheden over de omvang en de effecten van aangekondigde rijkskortingen voor de SWV op korte en lange termijn. We zijn genoodzaakt om de rijkskortingen voor 2011 op te compenseren met nieuw beleid. Het is nog onduidelijk wat de effecten van het rijksbeleid zijn voor de jaren erna.

Aan de andere kant leiden overige bezuinigingsmaatregelen, met name op beheer, tot een negatief effect op de exploitatie van Iederz. Bij het bepalen van de bezuinigings-taakstelling van 700 duizend euro hadden we hier al, op basis van indicatieve informatie, rekening mee gehouden. Maar dit effect zou wel eens groter kunnen zijn dan ingeschat.

Vanwege beide ontwikkelingen zullen we het bezuinigingsvoorstel voor 2013/2014 nader onderzoeken en afwegen. We komen daar in de voorjaarsbrief op terug.

WMO.

Uitgangspunt is dat de toegankelijkheid van deze voorzieningen niet in gevaar komt. We hebben afgesproken dat de afroaming niet ten koste mag gaan van het voorzieningenniveau voor de WMO-doelgroep. Aanvankelijk was onze inschatting dat we binnen deze randvoorwaarden een bedrag van 1,9 miljoen euro konden afromen. Dat blijkt echter niet het geval. Op basis van de actuele gegevens kunnen we een bedrag van 1,3 miljoen euro afromen. Afgelopen zomer echter, heeft ook de rijksoverheid besloten om WMO-geld af te romen. Voor Groningen betreft dit een bedrag van 1 miljoen euro. Conform onze afspraken in het collegeprogramma geven we deze korting door aan de sector. Dat betekent dat dit bedrag moet worden gevonden binnen het WMO-budget. Bij elkaar opgeteld betekent dit dat er nu een oplossing gevonden moet worden voor 2,9 miljoen euro. Voor het jaar 2011 lossen we 1 miljoen euro op door een concernbijdrage van 1 miljoen euro. Zoals hiervoor is opgemerkt kunnen we een bedrag van 1,3 miljoen euro binnen het WMO-budget besparen en mogelijk kan er ook nog eens 0,6 miljoen euro vrijvallen zodat we de begroting in 2011 op dit onderdeel sluitend hebben. Die 0,6 miljoen euro is echter niet zeker en daarom is de resterende bezuinigingsopgave vanaf 2012 naar schatting 1,6 miljoen euro (2,9 miljoen -/ 1,3 miljoen euro). Dit bedrag kan niet gevonden worden binnen het WMO-budget zonder dat er in de voorzieningen gesneden wordt. Daarom zoeken we voor deze opgave ook oplossingen buiten het WMO-budget. Verder zullen we de problematiek betrekken bij de aanvullende bezuinigingsopgave waarvoor we u komend voorjaar voorstellen zullen voorleggen.

Uitstroom oud/ instroom jong personeel.

De besparing is geraamd op 1 miljoen euro. In de periode 2011-2014 komen 207 medewerkers in aanmerking voor pensioen of FPU. Wij constateren dat veel uitstromende medewerkers niet zullen worden vervangen door de diensten. Het financiële voordeel van niet-vervanging zal ook worden ingezet voor realisatie van andere bezuinigingsmaatregelen. Hierdoor kan er sprake zijn van gedeeltelijke overlap. Ook zal de verwachte uitstroom door vergrijzing pas vanaf 2014 echt op gang komen, waardoor het financiële voordeel van de vervanging oud door goedkoper jong personeel in deze bezuinigingsperiode beperkt is. Voor de realisatierisico's met betrekking tot de personele maatregelen is een risicobuffer in het pakket opgenomen van 5 ton, dat kan worden ingezet voor het niet realiseerbare deel van deze maatregel. Vooralsnog handhaven we het voorstel en komen in de eerstvolgende voortgangsrapportage hier nader op terug.

WMO eigen bijdrage.

U bent recent geïnformeerd over de contouren van het eigen bijdrage beleid Wmo. We verwachten dat u een besluit kunt nemen in het voorjaar van 2011 (raadsvoorstel met een verordening, een besluit maatschappelijke ondersteuning en een inspraakrapport van de adviesorganen). Na uw instemming zou het nieuwe beleid dan per 1 juli 2011 kunnen ingaan.

Daarmee is er een realisatierisico met betrekking tot het realiseren van de volledige taakstelling die voor het gehele jaar 2011 is ingeboekt. We gaan onderzoeken of we toch deze besparing kunnen realiseren door de invoering eerder op het niveau van 2012 te brengen.

Verlenging afschrijvingstermijnen concerninvesteringen.

De uitgangspunten en de cijfermatige uitwerking van de aanpassing van de afschrijvingstermijnen zullen worden afgestemd met het concern en de accountant. De uiteindelijk te realiseren bedragen kunnen nog afwijken van de ingeboekte taakstellingen.

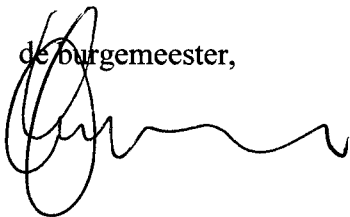
Verwerking in de begroting 2011.

We stellen voor het totaalbedrag van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen 2011 in de begroting 2011 als stelpost op te nemen. Na definitieve vaststelling van de bezuinigingsvoorstellen door uw raad worden de maatregelen dan met een begrotingswijziging toegerekend aan de betreffende programma's en deelprogramma's.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

